

Civilizácie starého Orientu – vznik mestských štátov

Civilizácie starého Orientu vznikali v povodí veľkých riek:

- Eufrat a Tigris (**Mezopotámia**)
- Níl (**Egypt**)
- Ganga a Indus (**India**)
- Chuang che, Jang c' tiang (**Čína**)

Podnebie – teplé až horúce, dostatok vlahy a úrodná pôda (zavlažovacie kanály)

Mestské štáty a ich organizácia

- vládca sa opieral o dvoranov, panovník mal božské pocty
- úradníci museli vedieť čítať a písať, písali na hlinené tabuľky
- život sa riadil zákonníkmi

Vznik vedy

- 1. písmo vzniklo v **Mezopotámii**, najskôr obrázkové, neskôr klinové
- v **Egypte** vzniklo hieroglyfické
- vznik vedeckých inštitúcií – **zikkuraty** (centrá vedy a vzdelania)
- kňazi tlmočili ľuďom vôľu Bohov a vykonávali obety

Život bežného obyvateľa

- **slobodní ľudia** sa venovali obchodu, remeslám, roľníctvu, umeniu
- **obchodníci** šírili nové poznatky a kultúru, odvádzali dane
- **otroci** nemali žiadne práva, vykonávali najťažšie práce

Sumeri (3500 – 2000 pr. Kr.)

- založili viacero mestských štátov
- ako prví začali používať **písmo**
- v oblasti **Mezopotámie**

Babylonská ríša

- po Sumeroch najznámejší národ staroveku
- najväčšia sláva za vlády **Chammurapiho** – v 18. stor. pr. Kr. – silný vládca a tvorca spravodlivého zákonníka – **Chamurapiho zákonník**
- ríšu ohrozovali Asýrčania

Chetitská ríša

- **Chetiti** – Indoeurópania, územie dnešného Turecka
- dlhotrvajúce vojny s Egyptom – **1274 pr. Kr.** – krvavá bitka pri Kadeši skončila nerozhodne
- **1258 p.K.** – uzavreli mierovú zmluvu na striebornú tabuľku
- **1200 p. K.** – zánik po vpáde morských národov

Feničania

- východné pobrežie Stredozemného mora
- mestá **Tyros, Sidon, Byblos**
- vymysleli **1. abecedu** (22 znakov), vynašli **peniaze**
- v Severnej Afrike založili **Kartágo**
- obchodovanie a priateľstvo so **Židmi**